

stoji pred padom. Bijeli gardiste i Čeko-Slovaci bježe u neredu prema Samaru. U istočnom odsječku potuče se Čeko-Slovaci iza zauzeća Sahdrinska pred protuofenzivom sovjetovih četa. Vrhovni zapovjednik sovjetovih četa na uralsko-sibirskoj fronti, Drezina, saopćuje: Češko-Slovački odjeli pod zapovijedništvom ruskih časnika izvadjaju strahote na osoblju zapadnosibirskih željezničkih postaja.

Moskva, 13. (D. u.) Petrogradska brzojavna agentura javlja: Vrhovni zapovjednik ruske vojske, izaslane na volžku frontu, Muravjev, počinio je izdajstvo prema ruskoj vladi. No od vojske nije bio, osim malog broja pristaša poduprt. Baci se prema Simbirsku i izdade saopćenje, u kojem pozove na marš proti Moskvi, i navijesti rat Njemačkoj. Simbirski sovjet, koji mu ne pomaže, bi poapšen. Drugi general Blagenravov, koji preuze vrhovno zapovijedništvo, posla vojnika, da Muravjeva uapše. Kad ih Muravjev opazi, počini samoubojstvo, odepvši si kuglu u glavu. Vojska nije za tog događaja ni trenutak izdala. Operacije se nastaviše, kao da se ništa ne dogodilo.

"Berliner Tageblatt" donosi od svog dopisnika iz Stockholma: "List Socialdemokraten" javlja iz Petrograda, da "Novaja Žiznj" i "Naš Vjek" izvješćuje slijedeće potankosti o moskovskom kongresu sovjeta, koji se sastao dva dana prije umorstva grofa Mirbacha: "Kongres bi otvoren dne 4. srpnja u velikom kazalištu. Prisutno bijaše 678 komunista (bolševika), 278 socijalnih revolucionaraca, 30 maksimalista (neku osobito malena skupina bolševika) i 6 socijalno demokratskih internacionalaca: U loži sjedili su zastupnici država sporazuma, između njih engleski generalni konzul Lockhart, u drugoj loži njemački legacijski savjetnik Rietzier. Opazilo se odmah, da su se socijalni revolucionarci držali daleko od bolševika i između sebe živahno raspravljali. Iza običnog pozdravnog govora uze riječ ukrajinski delegat Aleksandrov. Burnim odobravanjem pozdravljen reče: "Dolazim sa tajnog kongresa u Ukrajini, gdje vlada buržoazija, i Skoropadski uz pomoć Nijemaca, u zemlji željezne diktature radnika i seljaka, dok međutim vodja vladine vlasti vodi pregovore sa Skoropadskim i trpi pod sobom vodju njemačkih imperijalista, grofa Mirbacha". (Burno odobravanje socijalnih revolucionaraca.) Govornik opisuje na to raspoloženje u Ukrajini i zahtjeva, da se sruši jaram brestitovskog mira. Iza govora slijedilo je nekoliko izjava odobravanja, no i protesta sa strane bolševika. Socijalni revolucionarci započehše prijetnju da gentikuliraju i viču: "Dolje s Brestom! Dolje s Mirbachom!" Tek iza napinjanja uspjelo je uspostaviti red. Nova je upadica došla, kad su socijalni revolucionarci zahtjevali bezodvlačno ukinuća smrtnih kazni. Bolševici su pobijali bezodvlačni pretres pitanja uklučući. Pri tom je došlo do burnih prizora. Socijalni su revolucionarci vikali: "Mirbachu, lakaj, krvnici!" Na to je govorio Trocki. On je podsjetio na opasne simptome u Crvenoj gardi, od koje je jedan dio usprkos izričite zabrane započeo na ukrajinskoj fronti ofenzivom proti Nijemcima. Zatim je osudio Čehoslovake i opisivao poznate mjere za potlačenje sibirskog pokreta. Vodja socijalnih revolucionaraca, Kamkov, poviče prema njemu: "Kerenski!" Trocki odgovori: "Kerenski ispunjavaše samo volju buržoazije. Socijalni revolucionarci vikaše: "Vi ispunjujete volju Mirbacha!" Poslije Trockog govorio je Kamkov: "Mi nemamo ništa posla s provokatorima na ukrajinskoj fronti, ni pijanim četama, već sa zdravom ideologijom i psihologijom u onih, koji ne će da budu svjedoci, kako tlače njemački imperijaliste ukrajinske seljake. Ovi ne će da dobrodušno gledaju, kako nedostojne hulje strijeljaju našu braću u Ukrajini." Pri tim riječima baci Kamkov pogled protiv lože njemačkog legacijskog sovjetnika. Bolševici živahno protestirahše. Socijalni se revolucionarci pridigoše, i vikaše groz cijelu kazališnu dvoranu: "Dolje s tim ubojicama! Van s njima! Dolje s Mirbachom!" Na to bi predložena rezolucija koja polaže pitanje mira i rata u ruke sveruskog kongresa sovjeta. Kareim izjavi u ime socijalnih revolucionaraca, da oni ne će glasovati, te zatim i ostaviše dvoranu. Time prekinuše konačno socijalni revolucionarci sve odnose sa bolševicima, a umorstvo je Mirbacha ovjenčalo slomom."

Iz slavenskog svijeta.

Ne po češki...? Pod tim naslovom posvećuje praški "Venkov" uvodni članak govoru zastupnika koalicije dr. Bertića, što ga je ovaj držao u hrvatskom saboru i u kojem je kazao, da naš narod nije onako zreo za slobodu, kao češki. "Venkov" piše: "Većina hrvatskog sabora, koju reprezentira danas nedavno još opozicionarna, no danas vladina t. zv. hrvatsko-srpska koalicija, brani se svom silom ideji sjedinjenog Jugoslavenstva, (što je preostro rečeno! Op. ur.) posvećenoj svečanom prisegama u Ljubljani i Pragu i kojoj je još do nedavno tako djelatno spontani manifest dalmatinskog zemaljskog odbora". Na to se pisac članka obraća proti izrekama Bertićevim, da je politika

koalicije diktirana od "razuma i savjesti" te da hrvatskoj vladi niko ne može zaprijeti danas duboko narodno osjećanje i političku korektnost. Češki list veli, da je to otvoren oportunistizam, koji se uzimlje još i previše strastveno u obranu proti pristašama Ljubljane i Praga. "Uz neprestane poklike i strastvene proteste iz redova opozicije — radi kojih je bila za trenutak i sjednica prerusena — razvija dalje Bertić oportunistički, credo" koalicije. Otklanja spočitavanja i sumnjičenja radi straha i bojazni, jer koalicija izlazi prije svega s osvjedočenja, da s a t r i j e š e n j a jugoslavenskog pitanja nije još udario... ne će da tvrdi, da je pitanje jugoslavensko pitanje međunarodne politike, no ni s tog stanovišta nije još zrelo za riješenje. Moguće ga je, veli, riješiti samo s odlučujućim i vodećim činiteljima u monarhiji, a to su Mađžari i Nijemci! A za nje također nije jugoslavensko pitanje još zrelo. (I dugo još, razumije se, ne će biti — pridodajemo mi — dok ih sila okolnosti bolje ne podučiti; to se valja i g. dr. Bertić mogao uvjeriti. Op. "Venkov".) Zato sudi dr. Bertić i njegova stranka, da je jugoslavensko pitanje moguće riješiti samo tako, da budu zadovoljne obe strane. Slaveni i odlučujući činitelji ove monarhije. (Dr. Pavelić: A to je nemoguće!) Doduše, predmnijeva, da gospodujući narodi u državi dolaze do osvjedočenja, da ne smije jedan narod vladati nad drugim jer je to izvor vječnih konfliktata, bespravljiva i ratova. To uvjerenje — veli Bertić — i taj nazor nije još prodrio u široke krugove obilju tih naroda. "Venkov" završava: "I tako brzo ne će doći Nijemci i Mađžari do toga, kako se vidi iz njihovog djelovanja, punog nenavisti i bezobzirnosti naprama svemu, što je slavenstvo — s ove i s one strane Labe. Srpsko-hrvatski narod bit će po svojoj prilici dugo načekao, kad bi u svemu imao dati pravo današnjim vodjama koalicije. Mislimo, da će ipak, ipak brzo doći trenutak, koji će sam to ustrpljivo čekanje ubrzati!"

Već izdajnički proces proti Slovacima. U Ugarskoj, najnedemokratskoj zemlji u Evropi, vodi se sada proces proti slovačkom vodji dr. Šrobaru te starom, sedamdesetgodinšnjem pjesniku Hvezdoslavu (dr. Orsugu) radi "veleizdaje". Ta se već izdaja sastoji u tome, što su se spomenuta dvojica odvažila ustvrditi, da je slovačko pleme samo ogranak češko-slovačkog naroda, te što su prisustvovali proškim svačanoštim. Osim njih optuženih je iz istog razloga više njihovih sudrugova. Pri raspravi ima se ustanoviti sačinjavaju li Slovaci samo ogranak češko-slovačkog naroda (Mađžari vele sada da ne) ili pak su Slovaci narod za sebe, (što im Mađžari ne će da priznaju, jer bi im time kao samostalnom narodu morali dati i koncesija), a opet nešto su i Slovaci, pleme od tri milijuna, koje govori slavenskim dijalektom, koje se, kako smo već jednoč ustvrdili, ne razlikuje ni toliko od češkog jezika, koliko istarski dijalekt od bosanskog. Slovaci su se god. 1842. odijelili od Čeha sa svojim "posebnim" spisovnim jezikom ponajviše radi političke tendencije, litujući i nadajući se, da će od Ugarske vlade biti priznati kao posebna narodnost — ravno, avna mađžarskoj.

Podpisujte ratni zajam!!

Bolnim srcem javljamo svim rođacima, prijateljima i zancima tužnu vijest, da nam je naša nezaboravna supruga, kćer, odnosno sestra, gospodja

Ana Butković

nakon kratkotrajne teške bolesti, u 32. godini svoje dobe, dne 15. t. mj., u 12 i pol sati poslije podne, primivši sveto-tajstva umirućih, blago u Gospodinu preminula.

Mrtvi ostanci premile pokojnice dignuti će se iz mrtvačnice pokrajinske bolnice sutra u srijedu, u 6 sati poslije podne, u stolnoj crkvi blagosloviti, te na vječni počinak sahraniti na gradskom groblju.

Pula, dne 16. srpnja 1918.

Ivan i Kata Marcina Josip Butković, c. kr. redar roditelji. suprug.

Andrija, Stjepan, Marija te Amalija udata Drašček braća i sestre.

Juraj Butković, posjednik stric.

Domaće vijesti.

Iskaznice za manje imućne. Pod tim smo naslovom donijeli vijest, u kojoj se ustanovljalo, da siromaha nema samo u gradu već također u okolici. Pošto nam nedostaje vremena i osoblja, nijesmo se mogli pravodobno informirati o istinitosti tih podataka. Medjutim smo doznali, da stvar ne odgovara činjenicama, jer se ovaj put uzelo u znatnoj mjeri također našu okolicu u obzir i da je broj okoličana, kojima pripada ova polakšica znatniji od broja gradjana, kojim se ova prava priznala. Radi toga otpadaju i svi ostali zaključci, što su se izvodili iz dotičnih krivih podataka. — Molimo naše dopisnike tom prilikom, neka nam stavljaju na raspolaganje samo takve vijesti, za koje mogu lično jamčiti. List se naš mora boriti sa velikim poteškoćama: niti imade pravog uredništva niti dostatnih slagarških sila. Radi toga mora list biti nedostatno i nepotpuno uređivan a iz istog razloga dešavaju se neprijatne upadice, koje mogu postati kobnima za njegov opstanak. Neke naši dopisnici uvažeh, da su prilike iznimne i da su — pogotovo za naš dnevnik — zakoni strogi. Radi se o opstanku lista, koji je veoma potreban za sadašnjost našega naroda. S ovim prilikama valja računati. Bila bi jeftina pobjeda, kad bi naš dnevnik uslijed prejake rečenice ili nepromišljenog izraza, pisanog u žurbi, prestao da izlazi. Radi toga nijesmo više u stanju priopćivati ikoli dopis, koji bi sadržavao prilučbu na kojegod oblast. Moramo birati između ovog ograničenja i obustave lista, kojoj idemo po svojoj prilici u susret. Neke se naši dopisnici, kojima smo za njihov trud harni, izvole ravnati prema tome, da ne bude suvišnih sumnjičenja i ostalih neprijatnosti.

Dnevne vijesti.

Gđjegdje i u nas. U Zürichu dobivaju mlade dame, koje služe za iskušavanje toileta mjesечно u plaću od 1050 franaka (2000 kruna) i nužna otmena odijela — U nas dobivaju mlade učiteljice s ratnim doplatkom 100 K mjesecne plaće, i uz to si same moraju kupovati hranu i sve potreboće, pa i skromna odijela.

"Njemački Bog". "Deutsche Warte" javlja: "Dne 1. svibnja darovao nam je njemački Bog jakog potomka. Ime će mu biti Abrecht Helmuth Sighart. Arhitekt Hilbert Rosenarm-Vratislava, sa ženom Hildom, rođenom Burckhardt, sada u Opolju, Krakovska ul. 40."

Konsum ratne mornarice.

Tjestenine 0.40 kg po iskaznici za 4 K. Od broja 1 do 6000 danas u utorak dne 16. o. mj.; za ostale sutra u srijedu dne 17. o. mj.

Drveni ugljen 12 1/2 kg po iskaznici za 10 K. Za brojeve 2000 do 4000 tijekom ovog tjedna.

Marmelada 0.60 kg po iskaznici za 3 K. U četvrtak dne 18. o. mj. za brojeve 1 do 3000, u petak za brojeve 3001 do 6000, u subotu za ostale.

Za marmeladu treba donijeti posude!

Papirnica Jos. Krmpotić
na trgu Custoza 1

biva zatvorena dnevno između 11 sati prije te 3 sata po podne.

KINO CRVENOG KRIŽA
Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored
Njegova hrabra gospodja

drama u 4 čina sa Maria Mayen i Eugen Frank.

Početak: 3.—, 4.25, 5.50 i 7.15.

Ulazne cijene za ovaj film: I. mjesto K1.20; II. mjesto 0.80

Ući se može kod svake slike.

Ravnateljstvo ni pridržaje pravo promijeniti raspored.

Z pomoćne sluge traže se kod kotarskog suda u Puli. Neke se predstave predstojništvu c. k. kotarskog suda u Puli.

Oglasujte u "Hrvatskom Listu"